

Päihteet ja aggressiivisuus

Julkaistu 26.5.2009

Aggressiivisuus ja väkivaltaisuus niin eläimissä kuin ihmisissä on yksi tutkituimpia käyttäytymisen muotoja. Erityisesti päihteet ja aggressiivinen käytös vaikuttaisivat liittyvän voimakkaasti yhteen. Esimerkiksi alkoholi alentaa riskinottokynnystä, heikentää ongelmaratkaisutaitoja, lisää impulsiivisuutta ja näin edistää aggression purkautumista väkivaltaisena käytöksenä. Nousuhumalassa yleisintä on hyökkäävä maanisuus, laskuhumalassa ärtyisyys ja alhainen verensokeri.

Viikoittain itsensä vahvaan humalaan juovat nuoret ovat väkivallan tekijöinä 5-7 kertaa ja uhreina 2-3 kertaa useimmin kuin nuoret, jotka eivät juo alkoholia kovaan humalaan asti. Yli 70 % henkirikoksista tehdään Suomessa alkoholin vaikutuksen alaisena.

Mieshormoni eli testosteroni vaikuttaa aggressiivisuuteen hormoneista voimakkaimmin. Myös monet välittäjäaineet (esimerkiksi adrenaliini ja serotoniini) vaikuttavat aggressiiviseen käyttäytymiseen.

Alkoholin ja steroidihormonien vuorovaikutus selittää ainakin osan alkoholin välittömistä vaikutuksista naisten aggressiivisuuteen. Alkoholi suurentaa hetkellisesti sekä estrogeeni- että testosteronipitoisuutta naisilla.

Väkivallalle altistavat päihteet:

- Päihteiden sekakäyttö on väkivaltarikollisella yleistä.
- Amfetamiini ja muut stimulantit lisäävät yliaktiivista hyökkäävyyttä, myös paranoidisuutta.
- Bentsodiatsepiinit aiheuttavat yliannosteltuina ja päihteiden kanssa nautittuna estottomuutta. Myös odotusten vastaisia reaktioita normaaliannoksille esiintyy.
- Kaikki päihteet eivät lisää aggressiota yhtä voimakkaasti kuin alkoholi ja piristeet, mutta mm. opioidien ja bentsodiatsepiinien vieroitusoireissa rauhattomuus ja tuskaisuus voi johtaa aggressioon.
- Myös opioidipäihtymys altistaa väkivallalle, päihtymykseen liittyvä hyvinolontunne voi johtaa hyökkäävyyteen.
- Myös kannabis aiheuttaa vieroitusoireita ja kognitioiden heikentymistä vaikka rauhoittaakin

Persoonallisuus vaikuttaa siihen, miten päihtymys ilmenee.

Projektisuunnittelija Hilka Lydén,
Naisten virta -hanke (2009)

link

Lähteet ►

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/aggressiivisuus-ja-vakivalta/paihteet-ja-aggressiivisuus>